

667

2004

620 ԱՀ

Պարագանը Երգչանլարը
Հալք

Միւելլիք Ա. Տիգնեան

ՊԱՐԱԳԱՆԸՆ ԳԱԼԳՄԱ

1929թա էմիր օլտու պարագալար
ենի պիր աթաշ պաշլատը պու մի
Քիւրէք զազմա գալիկ օմուզարա և
Տիւշիւ Ֆազիր միլէթ Հալէպին Կէ

Խսկիսի թէմամ օլտու պու տա պիպէրի
Սուլթան Ռէշիթ էքտի մուհամիրլիք պիտէրի
14 սէնէ օլտու մուհամիրլիք կիտէլի
Սըզմատը պիր եէրէ սահիպիլ միլէթ:

Բազը օլտուգ իւստիւ սամլը պարաքայա,
Պիր գոնա պիթ տիր եափը ըըշ պիզիմ եազայա
Եազ կիւնիւ եաթմագ իւն տէօքիւիրիգ սօդաղ
Պունը տախի կէօթի ըմէրտի կէօգ էրի:

Պու խուռուստա խապէր օլտու միլէթէ
Ֆազիր էրմէնի սիւշիւ եէնի իլէթէ
Պիլմէզ օլտուգ խըզմէթ էտէք հանկը տինէ միլէթէ
Էրմէնի իսմի չող սըշտը պիզի:

Պարագալար գալդ մադ իշին իքի ոյ մօնէթ վէրիւ
Թէզէ եափը լամագ ենոն մօտէի խարթայա ալընաց
Պիր Փամիլեա իշուն 150 որուն է ո գարէր մէնիւ
Եափմայա կիւմէնի եօդ ֆազիր միլէթին:

Իքի կէօգ էվ մըտպագ հագու օլանտէ
Իւստի տիրէք թախտա վէ տամ օլանագ
Պունը եափմագ իշուն ֆարա նէրտէն պուլա
Տիւշիւնկիյէ տիւչար էթտի ֆազիր միլէթի:

Զօղունըն պու կիւն էքմէկի եօգտը
Եիւզինէ պազարսան ֆարասը չօգտը
Պաչգա միլէթ կիպի տիլէնմէք խուեռմէզ եօգտը
Այան օլսուն հալըմըզ պիւթիւն միլէթէ:

Գէորգ խոճա քարոզիչ օլտուքմրին ժամունա
Զօղ ունութմըլարը տէնտէրտի տինէ իմանա
Պու միլէթ մէօհթան տըր թիւրիւ տէրմանա
Տէրմանուզ զօրլար ֆազիր միլէթի:

Դարէր վէրիւտի միլէթ զուլագ ասըպ գալգմատը
պիր իքի հաֆթա պէքլէտի պիր նէթիճէ չըգմատը
մէ միլէթին կիւման եէրի գալմատը
Մէժպուր օլտու տէօքիւմէյէ մէյտանա:

- 3 -

Պու սէրայէթ Մըգայէլ Զավուշա վէրիւտի
Պիւթիւն միլէթ կէօգ մէյտանա տէրիւտի
Հիմէթ զարւըպ քէրփիճ եէրէ սէրիւտի
Պազըն չու միլէթին սէֆիլ հոլընա:

Մըապա թիւրքէ պրագտըգ միւլքիւ սէրվէթի
Ալլահ լայզ կէօմէմիլի պիզէ տէօվէթի
Քիմ օլսա թէփէւէր սէֆիլ միլէթի
Նէ օլանագ հոլը ֆազիր միլէթին:

Շիմտի 400 պարաքայա եագընտըր գալգաձագ
Զանն էթմէն քի պու զալզար սայ գալան պաքի գալա
Օնլար տախի սըրայընան պու աթաշա եանաձագ ճագ
Տալը եօդ քի թութըն ֆազիր միլէթին:

Մըգայէլ Զավուշէ մէթրօ էօչիւպ եէրիէր վէրիւիր
Միլէթ սամթ օնիքիտէ տազա տաշա տէրիւիր
Սամթ օնիքիտէն սօնկրտ տիւշիւն նէ իշ կէօրիւլիւր
Հալը այան օլսուն ֆազիր միլէթին:

Զօգլարը կիսիպ կիմինի էշէր
Թէմէլի տուտուրմագ իշուն տաշընա շաշար
Ֆազանտըր գազանն անձագ իտարէսինէ եէթէ
Պու շաշընւէգ էշալիյէ պիր պէօյիւք եարա աչար:
Ալի զուլում տայմա զուլում էրմէնի ատընա
Պու շէրպէթի իչմէյէն կէսին պագսըն տատընա
Քիմ օլսայ տաեանըր պու միլէթին հալընա
Սահիպի եօդ աճըսըն հոլընա ալի պու միլէթին

Իւչ պուչուգ մէթրօ էվին եիւքսէքլիկի օլանագ
Բէնձերէսի էնի 80 սանթի պոյու պիր պուչուգ օլանա
Պիւթիգ պու իշ սէօքմէյիս եարըմ գալաճագ
Տիւշիւնկիյէ տիւչար էթտի ֆազիր միլէթի:

Հայտէ քէրփիճ իշուն զոր էտէլիմ պիրէկէ
Կիւճ եէթ էր մի թանէսի 40 զրչա տիրէկէ
Պու կիպի թէտիրկինլիք քեար էթտի թա իշ իլիկէ
Պու եէնի մուհամիրլիք եարա աչտը պիզիմ եիւրէկէ:

Հէփ պունճա զուլում գուլտան օլույօր
Ճէնապը հազգ պու իշլէրի կէօրիւյօր
Մուհամիր օլմայան մուհամիր հալընտան նէ պիլիոր
Քիմսէտէն իւմիւտիմիգ եօդ ուղընալըմ Ալահա:

40056 67

Կէրիտէն պագան պէլլէրքի էվ զուայ ետփւըր
Կէլին զբ օրթայտ տիւշիւս չամուր եաթըըըր
Տէօրթ տուվարը գալթ բայլնան զանն էտէր էվէ պիթիրիր
Տիրէկէ կէլիննէ սըրայ աղւընը եիթիրիր :

Էվէթ չալըդան օլտուզու մըդան պու գատար գալտըդ
Տէօրթ մէթրօ պարաքայը զորընան եափալդ
Ալթը եըլտըը պիրէզ բահամթ գալտըդ
Ահա չըդու պիր ենի մուհանիրլիք :

Քիմ տէր՝ գարը վէ գըզ տաշա թոփրազա տայանըր
Կիւնէշ ալթընտա գաչ կիւն չալըշա պիլիր
Պու հալը կէօրէն պի թիւն էհալի տէրլէր
Անձագ սահիպսիզ միլէթ պունա տայանըր :

Սահիպսիզ գտլտըդ քիմէ կիւզէնէք
Պիր թորպա թագըդ տիրէք փարասը տիւնէք
Հէլէ քէրփին իչուն զոր էտիպ որդարըզ պիլէք
Նասըլ շաշմայագ պիզ տիրէք իչուն :

Նէ վար պու գարար էսկի մէնվալ իւզրէ օլո ոյ
Միլէթ տիրէք իչուն պնւննա շաշմասայ
Տէօրթ տուվարըն չէվիրիզ սանքն իւստիւնէ աթոայ
տիրէք իչուն շաշմազ պու գտտար միլէթ :

Տիրէք տոմ իչուն տուվարար օլուր իքի գաթ
Արգատ տուվար իւի էլէխրզ մէթիչուն եափըըր պէշ գաթ
Եվի սոյուպ կէօրիիր մէղաթա տէօք սաթ
Եէթիչմէզուն կէլին եազ տըր իւստիւ աչըզ եափ :

Յունիս ալթըտա սա'աթնը պաշլատը պարտք սըն եըգ-
թախտա, տիւմէ, քէրփիճինի ալըպ կիթէյէ [Յայա
Սաճ զօյմայա իջին եօդ մէճ գուր օլուու պիր եան ոթ ոյ ս
Անձագ իքի կէօգիւնիւ եափտըրա պիլտի սա'աթնը :

Ճոպրիէտէս սա'աթնըտան պաշլատը խորապիէթ նշանը
Մէպէպինին պոյնընա օլուու միլէթին մապալը գանը
Տէօքիւյորլար կէօգ Մէյտանընա ամի պունձա նանը
Մէպէպինէ գալմազ ինչպահ միլէթին ահու շիվանը :

Ամերիքա Մարոէլ պու կիւն իշէ եարատը
Օրատա սահիպի օլակ շաշմայըպ էվի եափտը
Գափուփէնծէրէսինի եափլու պիթիրատ
Թոփլայըպ էշեասըն էվին կէոչիւրտիւ :

Դասապ, Փուրուն, պագալ, թիւքէնի աչուըլար,
Փարալըլար չափուգ իշ պաշընա կէչտիկէր
Ամերիքա Մարոէլ փարատը օնլար սաշուըլար
Եվէթ զուայ օլուու օնլար իչուն պինա էվ եափմասը:
Պիրտէ գանվէ աչուըլար Պոթան Փաշայտ պագալ
Ագշամ օլուուգտա լիւքսինի եագար
Կէզմէյէ կէլին գանվէին մօտէլինէ պագուր
Փարա օլուրսա ինսան հէր չէյի եափար:

Պիլիյորում ակրթի օլույոր պու տէսթանըն
Զաթէն փարալըլար էվէլ չէնէթտի օլ մէսկիանը
Փարա սայանընտա եափտը էվի թիւքէնի
Իշխուսուընտա մէօթանըլուր գալմատը:

Բէշպէր թախըմընա իշ իչուն մահալի օլուու ուզագ
Մապահտան իշ իչուն շափագտան գալդագ
Ագշամ սա'աթ պիրտէ մահէլիմիպէ գալուշագ
Իշ օլույ պիլէ խապէշի օլուազ միլէթին գալգաճագ
Պիր զապիթ կիլտի տէտի իքի այ գալտը պարագալար
Միզէ եէր զէրիւմիշ կէտիպ օրատա իսկան եափաճագ
Իքի այ խիթամընտա տէտէր կէլու երգաճագ
Տիրէնին նէ օլուր հալընըզ օլ զէ իան :

Էվ եէրի իչուն սէնէթէր եափրւըր
Թոփրաք հազզը օնիքի միթա քէսիիր
Տէօրթ այտա պիր միթա զէրէք գարէր զէրիւր
Նասըլ շաշմասըն պու իշ միլէթ :

Ինսոն նասըլ էլի իլէ էվին եցագ
Ինսոն նասըլ էվին երգըգ աչըգ եէրէ չըգար
Թոմուզ կիւնէշի նէվճիկան կէլին էվ զըզւըը եագար
Մէյիր օլուչուզ թարափա էյրիմիպէ չըգըպ պիզէ պագար

Զօլու տէր պարաքայտ խաշլատըզը տէկիւ էվ քիրասը
Պուկիւն չըգուա էվտէն գօյնունտա եօգ պէշ փարասը
Պարագա օլմասատը գալմազ իտիպու միլէթին եաբըսը
Քիմսէ պուլամատը պու զարարըն չարասը :

Պիչարէ միլէթին պարագատա էմէկի չօդալըը
Էմէկինին զըյմէթինի հիչ պիլէն եօգ տըր
Միս պու միլէթին սահիպի եօգ տըր
Սահիպսիզ միլէթին հալը նէ օլուր :

Ամերիքա Մարտէլու սահիպի օլան մէքթուպը եաղաը
Փոսթայա թավութլը գոյուպ եօլատը
Ճէվապը իչուն կէօզիւ եօլարտա գալուը
Ամերիքատա սահիպի օլմաեան նէ եափուն :

Դէրէքէթ վէրին սու ճիհէթինաէ մէօհթաճլըլըմըզ եօդ
Ալահ պէրէքէթէմիշ կէօլտէ եազմուր սույու չօդ
Ա'խ պու միլէթին փէրուշանլըզ քիմսէլէրտէ եօդ
Ալահ եարտըմնըուը օլսուն Փագիր միլէթին :

Զաթը իւէ օրուղլարտա սուլուր տաշնըը
Թօփրազ գազըլըպ չարուը եափուլըր
Քալիպ բուանըպ քէրփիճ տէօքիւլիւր
Անըեան եօդ շու հալընա միլէթին :

Քէրփիճ իչուն սամանըն եիւ քիւ զըդ դըւ օլտու
Միլէթ սամանը զորընան պու լուր տը
Չամուրտ սամանը զըթ գանա'աթ զոր իտի
Այան օլսուն շու միլէթին Փագիր հալլարը :

Քէրփիճ գուրույլու իւսկիւֆ տի զիւլիւր
Եափը իչուն գազմա իւէ հիմէքը գազըւըը
Պիւթիւն միլէթ էվ եէրինէ եալըլըը
Ումուտը եօդ եափմազա Փագիր միլէթին :

Սաման տիրէք պահալը պու գատէր նիչուն
Ֆագիր միլէթ էվ եափյօր հէփ օնուն իչուն
Պու միլէթին գազանճը եէրի արտապւար իչուն
Բահաթլըգ եօդ իմիշ ա'խ պու միլէթէ :

Պու տէսթանըմտա եօդտ ւր հիչ եալան
Էվի չափուք պիթիրիր փարտուը օլան
Տիւշիւն նէ օլուր կէրիէ գալան
Էվ երդտանտա օլուր պիր չիվան :

Օգոստոս պիրտէ պարաքաւար երգլաճագ գարէրի
Երմէնի միլէթի տայժա չէքէր զէրարը
Ֆագիր միլէթին եիւրէկի տայժա եարալը
Սահիպսիզ միլէթին հալը նէ օլուր
Պարաքաւար սէօքսէ քէրէստէսի օլուր եազաճագ
Թէզէ էվ իչուն եէնի քէրէստէ ալաճագ
Պիլմէմ պու միլէթ փարայը նէրտէն պուլաճագ
Տուվարլարը եատըրուայ իւստիւ աչըգ գալաճագ :

Էվէթ խոշ օլմատը պու տէսթանը տիւզմէսի.
Կէօզէ չարբար պու միլէթին չիք կէյին իպ կէլմէւի
Չոր կէլիր տէզկեանը էսնափընա գազմա գազմասը
Հալը այան օլսուն ֆագիր միլէթին :

Գըլըն պահալըգ քէսաթլըգ միլէթի չօդ սըդտը
Միլէթ եազա զօրընան չըգտը
Չօղու պաքքալա ունճույա չօդ պորճլար էթտի
Եազ կէլիրսէ գազանըը վէրիրիզ տէյոււ :

Ունճու պագալ տէր իտի միլէթ եազա գավուչը
Չալըշըպ գազաննը իտուքսինէ եէթիշիր
Ունճըտան պագալտան պորճուն էօտէշիր
Պու մէսէլէ եօդ իտի հիչ միլէթին Փիքըինտէ :

Կիրակի կիւնի Ռւրֆալը Կարապետին քէրփիճէ կիթմէսի
չամուր եափուպ քէրփիճ տէօքմէսի
Ափանուըզ օլլունուն գույույա տիւզմէսի
Ազ գալտը գուրպան էտէ էվէ օլլունը :

Էնալի պունա չափ ևդ գավուչտը
Գույուտան չօճուզու չըգարմայա չալըչտը
Չօճուզու գույուտան սազ սէլիմ չըգարտը
Բխտըյար պապասընըն թէպտէլի չաշտը :

Փիսլիք զիպիլիք իտի ծոպիյէնին եէրի մէսկեանը
Էրմէնի միլէթի օրա եափտը իսկեանը
Պըրագմատըլար զիպիլիքի չէնէլտիպ իսկեան եափանը
Տիւշիւնիւպ փէրուշան օլտու պու իշէ միլէթ :

Ֆազիր միլէթ պիլէկէ զոր էտիպ քէրփիճ թէօքտիւլէր
Էվ եափմայա կէլէնտէ սըրա փ պրա եօդ կէրի գաւտըլար
Եափանլարըն քէրփիճի էքսիլիպ քէրփիճ չալտըլար
Թէրփիճ թոփրաք տաշ իչուն կէօվ մէյունտա չօդ օ-
Պաշատը միլէթ փայիղէ պորճ ալմայա լուր գավկատ
Կիճէ կէօվ մէյունտանտա գալմայա
Տէօքիւէն քէրփիճի չալմայար
Պաշատը միլէթ կէօվ մէյունտա եաթմայա :

Գազմա քէրէք չալան արանմազ
Կիճէ տաշ քէրփիճ չալան պուլունմազ
Տէլէ թոփրագ չալան տէսթանա եազըլմազ
Իշի կիւնիւ թէրքլէմէլի տաշ, քէրփիճ պէքլէ էլլի :

Ֆագիրիք հեր իշխ եափտըլը
Պարաքա մէսէլէսի էվ էշեասըն սաթաըրը
Քէրփիճի եիթմէյիպ էքսիլէնէ քէրփիճ չալտըրը
Պէջ օն քէրփիճէ զագթը եօդ տէօդիւպ զուրըտսըն։
Թօփրագ իչուն սարաթ վէ սիւլիւմ պինտի քիրայա
Սարաթ սիւլիւմիւն կիւնիւ կիւ եիւզ փարայա
Զամուր վէրմէք տիւշտիւ զըզ վէ զարըյա
Զըգտը կէլին զըզ էվ եափար տէյէնին սէօզիւ։
Կէօվ մէյտանը ինսիզ սըրա օրա չէնէլսին
Գըզ վէ գարը թոփրաք չամուրու պէյէնսին
Պիլմէմ տիրէք փարասընը միլէթ քիմտէն տիլէնսին
Պէօյիւք չաշմասը միլէթին հէփ տիրէք իչուն։
Հանըյա էվ գօլայ եափրը տէյէն
Նէ պիլիր էվտէ բահաթ լոգմասըն եիյէն
Զէնկին իսէն տիւշինմէյիպ փարանա կիւվէն
Ֆուգարա իսէն բէզլիկէ սըզան։
Եօդ ճանըմ բէզիլիք փարա էթմէզ
Դադանութը գաղանճ իտարէսինէ եէթմէզ
Էվ եէրի ալմագ իչուն մէյտանա կիթմէզ
Նասըլ էվ եէրի ալսըն փուգարա։
Միլէթ կիրակի կիւնիւ զորընան պէքլէր
Ժամ վէ պատարագընը թէրքէր
Զայ օլուր պու միլէթին չէքտիի էմէքլէր
Էմէլի պօչունա ալը ֆադիր միլէթին։
Եալընըզ օլան պու իշէ գալգամազ
Պու իշի սէօքթիւրիպ էվի եափամազ
Զանն էտէրսին ազրապ սօգմո շ եաթամազ
Հալը պէօյիւտիր ֆագիր միլէթին։
Թէքտէն օլան պու իշ իչուն տիւշինիյոր չօդ
Էվ քիրալամայա գուտրէթի եօդ
Պարագանըն եզգըլմասը տիւշինկիյէ պրագտը չօդ
Նասըլ չաշմասըն եալընըզ օլան։
Հալէպտէ օթուրան մէյտանա հէզմէյէ չըգոր
Ֆուգարա միլէթին հալընապտար
Էհալինին աթաշը անճագ միլէթին եագար
Հալը այան օլուն պիւթին թորաֆա։

Էվ եափտըրան տէօրթ տուվարըն եափրպ թէրքիյոր
Պարաքանըն գալքմագ կիւնիւն պէքլէյոր
Զոլուք չօնուգ էքմէք տէյու աղլայոր
Շաշմըլ միլէթ էվէմի եէթիւսին եօդսայ էքմէյէ։
Իքի խանէ եան եանէ սըրայ իլէ եափրը
Իքի էվ արասընտան պէրէր ճաթտէ այթը
Ճաթտէնին էնի ալթը մէթրո զալը
Շարգտան զարպա էնէր աշաղը։
Էվլէր սըրթ սըրթա եափրը եափրը
Պիրին էօնիւ շարգա օ պէրի գարպա եափրը
Հավուշար արասըն տուվար չէքիլիր
Ետփուշը սըրթ սըրթա էնէր աշաղը։
Միլէթ Փազիր օլտուղնատան պիր կէօղիւնիւ չէվլիրի
Պաքի գալանըն եէրի էօնէնէ զալը
Հէփիսի եափրը մոտէլ չօդ կիւզէլ օլուր
Էվլէր եափրը իւստիր տիրէսիլ դալը։
23 լիրայընան եափրը սա'աթճընըն իքի կէօվ էվի
Հաթտա սուվանմամըլ տուվարը եէրի
Հիչ պիր շէյ տութմայոր փարանըն եէրի
23 փարանը օլմայան նէ եափրը։
Կէօվ մէյտանըն եէրի չէփրտէն ուզագ
Պու միլէթ իչուն տայըմ զուրըլը տուզագ
Պիլմէմ տէսթանա հանկը պիրին եազագ
Գազմա քիւրէք ալլպ էվ եէրի գազագ։
Մոտէլ պու տըր էվլէր պու մէնվալտա եափրլաճագ
Ճաթտէ իւստիւնտէ իքի փէնճէրէ գոնաճագ
Էնի սէքսէն սանթիմ պոյու պիր պուչուգ օլաճագ
Պու նիզամտան ասլա քի նոէ շաշամագ։
Ասկէրիյէ կիպի նիզամա կիրտիք
Կէօրմէտիկիմիզ պու իտի պունըտա կէօրտիք
Եէնի էվին ուլղունա չօդ էմէք վէրտիք
Էմէք իլէ պիթմէյոր իւստիւ տիրէք փարա իստէյոր։
Գալքաճագ օլան ճապրիյէ Ալիէյմանիյէ պարագալարը
Եափրը չէնէիյոր կէօվ մէյտանը Պոտան փաշանըն
Տաշտէմիր իմիշ պու միլէթին ճանը թէնլէրի [եանլարը
Հանկը միլէթ տաեանըր պէօյէ զահմէթէ։

- 10 -

Յունիս 16 Գրիգոր Լուսաւորիչ կիւնիւ
Առ Գրիգոր օլան եափար տիւկիւնիւ
Մասայա ըադը գոյուլըպ էքէր էօտիւնիւ
Հիչ խապէրի եօգտըը միլէթինին հալընտան :

Յունիս 18 տէ կէօլտէ սու գալմատը թիւքէնտէ
Ումուտու գալ Բատը միլէթին էվ եափմայա եէքէնտի
Պու միլէթտէ բարա գալմայըպ թիւքէնտի
Փարա նէ եափսն ալթը ելտու պիիր էվ եափմայա :
Արագուար գոյուլուպ պարմիլ գոնըըը
Քէրփիճ իշուն սու Այնթապ ախարտան ալընըը
Սու խուսուսունտատատա պաշլատը փարա գէրիւիր
Հէր իշի փարայընան պիթիրիյոր էվին :

Համիտէյտէն Սիւլէմանիյէյէ տէմիրեօլ ճաթտէ օլանապ
Օրատան 300 պարաքայա եագըն գալգաճագ
Աճապ պու միլէթ նէրտէ ըահաթլըզ պուլտաճագ
Բահաթլըզ եօգ իմիշ ախ պու միլէթէ :
Ճապրիյէ պարագառը նէրի օլան ոգ իւրիշ համար
116 պարաքա գալքաճագ օրատան թէմամ
եէր սահիպի պարաքալարը գալտըրմայա էյլէտի մէրամ
Ֆագիր միլէթէ մուհաճիւլիք էյլէտի իւրան :

Պատան Փաշա կէօվ մէյտանընտա էվլէր եափըլըր
Միլէթ թախտա տիլմէ տարապառնսէօքիւպ կէօթիւրիւ
Դալքմայա մէօհիլէթ վար տըր տահա օթուրըը
Օգստոս պիր սօն կիւնիւտիր գալգմանըն :

Սա՞մթ օնիքիտէ փայտոս օլուր իշինի թէրքէթը
Սարաթ գազմա ալքու կէօվ մէտանընա կիտէր
Կիրակի կիւնիւնէ թուրեաք հազրը էտէր
Կիննտիւզ իտարէսինէ, կիճէ էվ իշուն չալըըը միլէթ :

Կիճէ կիւնտիւզ չալըչմայա տաշ տէմիր օլսա տայանմագ
Կիօղիւյէ կէօթմէյէն պու իշէրէ ինանմագ [յանմագ
Կիօթէնին եիւրէկի տէմիր օլսայ պուհալա աճըերպ տա-
Տէմիր քէսպէթմիշ եիւրէքէր, աճըեան եօգ միլէթէ :

Հալէպին կէզմէք եէրի կէօվ մէյտանը
Պատան Փաշա պաշլատը տըր իւսթ եանը
Պին տոգուզ եիւզ եիրմի սէքիզտէ
Մուհաճիրլէր օրա եափտըլար իսեանը :

Ինսիզ եէրի շէնէթմէք պու միլէթին քեաըը
Քէրփիճի եէթիչմէզէվ գալըը եարը
Քէրփիճ տէօքմէք կիրակի կիւնինէ գալըը
Փարասը եօգ քի վէլախ տէօքտիւրուխն :

Տուվարար եափըլըպ տիրէքսիզ պէքէէր
Բարասը եօգ տիրէկէ իւստիւ աչըզ թէրքէր
Տէօթ տուվարը եափտըլըը քէրփիճէ վէրիւն էմէքէր
Տիրէք տախի էմէք իլէ օլսայ միլէթ շաշուրմազ :

Փարասը օլան էվի պիւթին եափտըլըը
Իւստիւնէ տիրէք թախտասընը չէքտիրիր
Ալթնա պուրու մընը գագըլըըը
Դաւգէմաք վագթընը պէքէէր էվի հազըը տըր :

Միգայէլ չավուշ օրա գոնըլմըշ նաղըը
Էվէլտէն գոյուլար գալըլմըշ հազըը
Մոտէլտէն պէշ սանթի շաշուն օլմազ բազը
Ասկէրիէ կիպի նիզամա կիրտիք :

Զօլու թէմէի պաստըլըպ եապտըլըը
Զօլու մոտէլտէն շաշար կիրի սէօքութիւրիր
Պու կիպի շաշունըզ աման նասըլ չէթիւր
Ուստա փարասը եօգ եափմայա շաշուպ կիրի չէթիւր

Զօլու փարասը եօգ ուստա տութամազ
Մոտէլտէն շաշար տէյու քէնտի եափմայա
Էվ եափմագ իշուն եաթազընը սաթամազ
Էսկէրիէ կիպի նիզամա կիրտիք :

Սէքիզ սէնէ օլտու պիզ Հալէպէ կէրտիք օթուրտըզ
Հէօքիւմէթ սայասընտա պիրէզ բահաթ գալտըզ
Պարաքա մալըլմըզ տէյու ալտա տիքիզ եէթիրտիք
Մէսկեանըմըզ կէօվ մէյտանը օլտուզընը պիլմէտիք :

Վատէմիզ ալ գալտը արթըզ պարագալար գալգաճագ
Միլէթ էլի իլէ պարաքալարն երգաճագ
Կիճէ մէյտանտա եէր վէրիւմիշ էվ եափմաճագ
Երմէնի միլէթինին եէրի կէօվ մէյտանը օլաճագ :

Միլէթ պիրիւմիչ պու իշ պէօլէ օլաճագ
Պիր կիւն հէր հալ պարաքալար գալգաճագ
Կինէ պու միլէթ պիր եէրէ իսկեան եափմաճագ
Միւթէվէլի օլմասը իշուն չալըչմը միլէթ :

Միլէթ էվէլտէն եէր ալուալ հազըր էթմիշտի
Գույլար գաղըտըպ սու չըգարթմըշ իսի
Եհալի իչուն թէտարիք եափմըշ աը
Պաշըմզա կէլէճէյի պիլիրմիշ միլէթ:
Պին առգուղ եիկիրմի.իւչտէ չըգուը պարաքա եափըլմագ
Եէրի սէնէ սիւրտիւ պարաքանըն էօմիւ [էմրի]
Պինտոդու եիւզ եիկիրմի տոգուղտա չըգուը եըգըլմա
Եէտի սէնէ օթուրուըգ պիլ պարագատա: [էմրի]
Միլէթ պարաքատան նիչուն գալգամազ
Փարասը եօգ շաշար էվի եափամազ
Էվ եափըլսայ պարաքատա պիլ կիւն օթուրմազ
Փարասը եօգ էվ եափալըրանագ միլէթին:
Պարագանըն կէչմէյէճէք պիր չէի չօգ տըր
Նիզամտան տըշարը իշէրի եօգ տըր
Էվ էնիւնտէ հափու գապինէսի եօգ տըր
Գապինէ իչուն միլէթ տիւշէր տըշարը:
Հավուշը եօգ չոճո գլար էվտէ օթուրմազ
Անա պապա թէրպիյէսին վէրէմէզ
Զօնուգլար տըշարտան իշէրի կիրմէզ
Զօնուգ իչուն պարաքատա չօգ օլուր գավիկա:
Ցունիս խիթամընտա եհալի պիլտէն սօվուտը
Էվ եափալըրանլար հէփ կէրի տուրտը
Էվիէր եարըմ եարըմ եափըլը գալտը
Պիթիրմէյէ իգտիտարը եօգտըր միլէթին:
Մըխտար պաշւար պարաքալարը կէզմէյէ
Էվ եէրի ալըպ ալմայանլարը եազմայա
Սուվալ էտիպ նիչուն ալմայորսընըզ տէմէյէ
Ալտըզը ճէվապ իգտիտարըմըզ եօգ տըր:
Մըխտար պիւթիւն պարաքալարը կէզիյոր
Իւտոի գարա սանիը թուտեամը եազբուր
Ճէր պարաքայա կէօրէ պիր ֆիյէթ քէսիյոր
Միլէթ պիլլմոյոր պու եազ Բանըն սօնու նէ օլունագ:
Պիր չէյ տէյէմէյի պիլ պու վէրիլէն գարաբէ
Երմէնիյիզ ճիտումիզաէն ալըշմըշըզ պիրարէ լտաղլարա
Հալէպէ սըղնընմատըգ մէժառուր օլուքգ էվ եափմայա
Պիր գըսմը տախի եազըլըզ կիթտի սէհիլ քէօյէրէ:

Վատէսի ազ զալուը էհալի էմի պիթիրէմէտի
Խտարէսմնտէն արթուրըպ էվէ եէթիրէմէտի
Պու փէրուշան հալա միլէթ ագըւ եէթիրէմէտի
Միլէթ մէօհիէթ իչուն միննէթէ կէթտի
Միլէթ էլինտէն կէլէնի իճրա էթտի
Վատէ հազլաըպ գագթըմըզ պիթտի
Միննէթ գապուլ օլմայոր իլլս գալգամազ: [գըրտը]
Ցուլիս 28 ոէ Միւլէյմանիյէ պարաքասընա տէլլալ չա-
Պարագա գուլգ մասընա իւչ կիւն կագթընըզ գալտը
իշտէ Օգոստոս այլ կէլտի կիւն թէմամ օլտու
Պարաքալար եըգըլմասընա գարէր վէրիլտի:
Պարաքա իչինտէ պալատը թագթուքու
Պարաքասըն սէօքմէյէ պաշատը չօզու
Արթըգ թանըմայորլար վարը վէ եօլու
Վատէ թէմամ տըր իլլէ գալգամազ:
Պարաքալար եըգըլըպ եէրի օլույոր խորապա
Քիրա իչուն պահալլանտը արսպա
Պարաքալար եըգըլըպ եէր սահիպի եէթոին մուրատա
Թիքէն օրմուշ իտիք պիլ օթուրտըյազ պուրատա:
Թէղէ հափըլան եէրէ էհալի պաշատը նէնի չէնիր տէմէյէ
Կիրակի կիւնիւ չօգ օլուր օրա կէլէն կէզմէյէ
Մէժպուր օլտուգ հալըմըզը տէսթանլարա եազմայա
Օգույուպ անլասընլար հալընը Հալէպ մահաճիրինին:
Օգոստոս 19տա եըգմաք իչուն Պէլէտիյէ չըգտը
Միւլէյմանիյէ պարաքասըն անըմատան եըգտը
Ֆագիր միլէթին էշեալարը տախի իչէրիտէ գալտը
Եհալի աղլայըպ շաշուրըպ պուզ կիպի տոնտու:
Միւլէյմանիյէ պարաքասընտա պիր շիվան օլտու:
Ֆագիր միլէթ աղլայարագ փէրուշան օլտու
Բարտֆը միլէթ շիվանը էշեալա սէյիրէ կէլտի
Պարաքալար եըգըլըպ էհալի եուվասըզ գալտը:
Էհալի պաշատը էշեալըն տըշարը եըգմայա
Սուրեան ժամուն տուվար տիպինտէ գալմըյա
Էվ եափտըրամըշը պիլմէզ նէ եափաըն օթուրմայա
Է՛տլի շաշուրուպ գալտը նէ եափանալընա: [գըրտը]

Օգոստոս 20-ու ձավարիյէ պարագաւընա քեալըտ տու-
Պէլէտիյէ քեալըտը տաղըտըպ 8 կիւնէնէք ելգրէտնը
կվ եափամայան լարա մո հաճրլիք իւսն էթտի լաէտի
հալիյէ օլզէրան պիր աթուշ էրպակ կիթտի :

Սեպտեմբեր 5-ու 400 պարագաւ ելգրըլըպ գալմատը
Ստհիպսիզ ֆաքիր միլէթէ հիչ քիմուէ սահիպ օլմատը
Ախ պու միլէթէ հիչ քիմսէտէն եարըլըմ կէօրաի
Շաշգըն շաշգըն պարագաւըրըն ելգըպ կիթտիէր :

Ենի սէքքիյէթ օլտու միլէթէ կէօլ մէյտանա չէքիլտի
կհալի կիւնէշ ալթը իւսաի աչըդ երէ էգիլտի
Եաթագ էվ էշեալարը թոփրագ իւստինէ թէօքիւլտիւ
կհալի պաշլատը աչըդ անագ ենրտէ եաթմայա :

14 սէնէ օլտու մուհաճիրիկի ունըթալըգ
1929տա Հալէպտէ եէիր մուհաճիր օլտուգ
Պարագալարըլըգ քէնտի էլիմիզի ելգարըգ
Մուհաճիրլիք կիպի աչըդ անագ ենրէլրտէ գալտրգ :
Եիւրէքլէր սէթիէշմիշ պու հալըմըզա աճըեան եօդտըր
Պու կիւն իչիմիզաէ էքմէկէ մաօթաճըմըգ չօգտըր
Պու միլէթէ աճըերգ պիր սահիպ օլտն եօգտըր
Կիւնէշ ալթը անագ ենրէլրտէ գալտրգ :

Ալթըմըգ թոփրագ իւստիմիզ աչըդ
Եհալի պու հալտուն փէրուշան օւուպ շաշըդ
Պու միլէթէ նիչէ մուհաճիրլիքլէր կէօրիւպ կէչիք
պու տախի իւստէ պիպէր օլտու եագտը միլէթի :

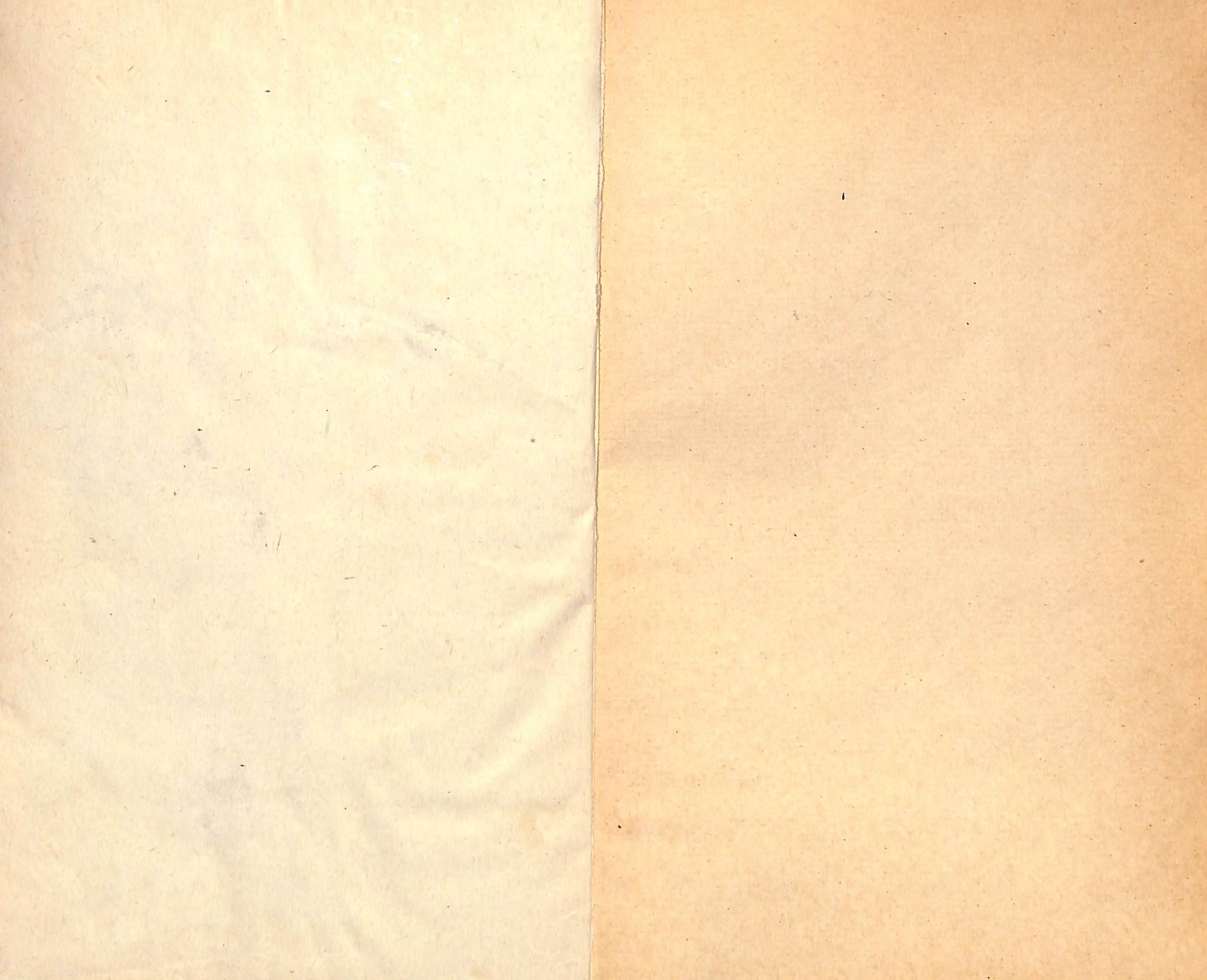
Տէստան իւէ միլէթին հալըն պէյտն էլլէտիմ
Շու գըսսա սզլսմ եէթտիկինի սէօլլ'տիմ
պարագաւ ելգըլմասընա տիւշիւնիպ տէստան պէլլէտիմ
Վար իսէ գուսուրում ալֆ էտին պանա

Տէստանը տիւզտիւմ թ հաֆթա զարֆընտա
Եանլըշ պիր չէյ եազմատըմ կիչ պիր հարֆընտա
Պու միլէթտէ բահաթ իտի վազթըլյա վաթանընտտ
Մուհաճիրլիք կիւլիւնն էթտի պիզի հէրպիր միլէթէ :
Հէր ֆէրտ պու տէստանտան պիրտանէ ալսուն
Գուրպէթտէ ատամը օլտն պիրտանէ օնա եօլասըն
Միլէթփէրվէր գարտաշլարըն գուլաղը տույունն լուն :
Հալէպ մուհաճիրինն նէ չէլիթ էվ եափտըլընը անլտ

Վաթանըմ Պէհէսնի իսմիմ Սարգիս Տիշնեան
Պարագանըն գալգմասը օլտուն ալէմէ այան
Տայտն գօճա միլէթէթ թիւրլիւ իսլէնձէյէ տայտն
Էվ եափըլըպ պիթէնտէ բահաթ օլուրսուն ոլ զէման :

Տէստանըմ թէմամ 119 խանէ օլտու
Պարագալար գալգմագ իչուն վազթըլըլըգ տօլտու
Էհալի էվի եափըպ պիթիրմէգ օլտու
Յագիր միլէթէ էվ իչուն շաշուրուպ դալտը :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0853369

